Αρχεία

Για αυτή τη διάλεξη θα πρέπει να έχετε κάποιο πολύ απλό επεξεργαστή κειμένου. Προσοχή! όχι word, libre office, κτλ, διαβάστε για τη διαφορά μεταξύ επεξεργαστή κειμένου. Αν είσαστε σε windows μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το notepad, ενώ αν είσαστε σε OSx μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το TextEdit. Με αυτά τα προγράμματα μπορείτε να δημιουργήσετε κάποια αρχεία και στη συνέχεια να δοκιμάσετε να τα ανοίξετε από python.

Αντί για αυτό, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και το jupyter το οποίο έχει έναν μηχανισμό για να σώζει απευθείας το περιεχόμενο ενός κελιού σε ένα αρχείο. Για να γίνει αυτό απλά γράφουμε %writefile NAME.TXT στην αρχή του κελιού. Όπου NAME.TXT είναι το όνομα του αρχείου. Ας το δοκιμάσουμε:

```
In [2]: %%writefile test.txt
    aaa
    bbb
    ccc
```

Writing test.txt

Εκτελώντας το παραπάνω κελί δημιουργήθηκε το αρχείο test.txt . Για να δούμε τώρα πως μπορούμε να το ανοίξουμε και να το επεξεργαστούμε από τη python. Το αρχείο αυτό μπορώ να το "διαβάσω" αποθηκεύοντας όλο το περιεχόμενό του σε μία μεταβλητή με αυτόν τον τρόπο:

```
In [56]: with open('test.txt') as f:
    d = f.read()

In [57]: print (d)

aaa
bbb
ccc
```

Στο παραπάνω η f είναι μία νέα τύπου μεταβλητή η οποία αναπαριστάει ένα αρχείο. Οι εντολές που μπορούμε να κάνουμε μέσα σε ένα with open.. είναι:

- f.read(): Επιστρέφει ολόκληρο το αρχείο σε ένα string. Προσοχή! Ακατάλληλο για πολύ μεγάλα αρχεία!
- f. readline(): Επιστρέφει την επόμενη γραμμή του αρχείου.
- f. readlines(): Επιτρέφει μία λίστα με όλες τις γραμμές του αρχείου. (Για την ακρίβεια με όλες τις επόμενες γραμμές του αρχείου.

```
In [59]: with open('test.txt') as f:
    d = f.readline()

print (d) # Η 1η γραμμή του αρχείου
```

```
In [60]: with open('test.txt') as f:
    d = f.readlines()

print (d) # Μία λίστα με όλες τις γραμμές του αρχείου
```

['aaa\n', 'bbb\n', 'ccc\n']

Παρατηρούμε ότι κάθε γραμμή τελείωνει με new line (\n).

Η μεταβλητή που βάζουμε στη with (στο παράδειγμά μας η f) μπορεί να μπει μέσα σε for. Ή αλλίως είναι "iterable". Σε αυτή τη περίπτωση, κάνουμε for σε όλες τις γραμμές του αρχείου:

```
In [61]: with open('test.txt') as f:
    for line in f:
        print (line)

aaa

bbb

ccc
```

Η print τύπωσε και το new line στο τέλος της κάθε γραμμής. Για να το αφαιρέσουμε συνηθίζεται να κάνουμε:

```
In [62]: with open('test.txt') as f:
    for line in f:
        print (line.strip('\n'))
aaa
```

bbb ccc

Ο μηχανισμός with είναι και ο "επίσημος" τρόπος με τον οποίο η python προτείνει να ανοίγετε αρχεία. Υπάρχει όμως και άλλος ένας. Η άμεση χρήση της εντολής open :

```
In [3]: f = open('test.txt')
```

Αφού το ανοίξω μπορώ να διαβάσω όλα τα περιεχόμενά του:

```
In [4]:    a= f.read()
    print (a)

aaa
    bbb
    ccc
```

Αν επιχειρήσω να ξαναδιαβάσω το αρχείο τότε θα μου επιστρέψει ένα άδειο string:

```
In [5]: f.read()
Out[5]: ''
```

Όταν διαβάζουμε ένα αρχείο με τη python και φτάνουμε στο τέλος, τότε η python δεν συνεχίζει να το διαβάζει από την αρχή. Αντίθετα επιτρέφει ένα άδειο string.

Για να ξαναδιαβάσουμε ένα αρχείο πρέπει να το κλείσουμε:

```
In [6]:
          f.close()
         Και να το ξανα-ανοίξουμε:
In [7]:
          f = open('test.txt')
           a= f.read()
           print (a)
          aaa
          bbb
          \mathsf{ccc}
         Μπορούμε να διαβάσουμε μία μόνο γραμμή από το αρχείο:
          f = open('test.txt')
 In [8]:
           line = f.readline()
           print (line)
          aaa
         Παρατηρείστε ότι η line περιέχει και το enter ( '\n') που υπάρχει στο τέλος της
         γραμμής:
In [9]:
          line
 Out[9]: 'aaa\n'
         Αν καλέσουμε τη readline ξανά, τότε θα διαβάσει την επόμενη γραμμή:
In [10]:
          f.readline()
Out[10]: 'bbb\n'
          f.readline()
In [11]:
Out[11]: 'ccc\n'
         Αν φτάσουμε στο τέλος τότε η f.readline() επιστρέφει το άδειο string:
          f.readline()
In [12]:
Out[12]:
         Επίσης μπορούμε να κάνουμε iterate (δηλαδή να εφαρμόσουμε τη for ) σε ένα αρχείο
         που έχουμε ανοίξει:
In [13]:
          f = open('test.txt')
           for line in f:
               print (line)
          aaa
          bbb
          CCC
```

aaa bbb ccc

CCC

Ένας (ασυνήθιστος) τρόπος να κάνουμε iterate ένα αρχείο είναι να εκμεταλευτούμε το γεγονός ότι η f.readline() επιστρέφει το άδειο string (το οποίο κάνει evaluate ως False):

Η χρήση της with αντί για την open/close έχει όμως σημασία και στην αποτελεσματικότητα του προγράμματός μας. Όπως μας λέει και το επίσημο documentation αν ξεχάσουμε να καλέσουμε τη close() η python ΔΕΝ εγγυάται ότι θα εγγραφούν σωστά τα δεδομένα μας στον δίσκο!

Δημιουργία αρχείων

Μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα καινούργιο αρχείο:

```
In [65]: with open('results.txt', 'w') as f:
    f.write('Hello World\n')
In [661: !cat results.txt # For OSX/Linux
    Hello World
In []: !type results.txt # For Windows
```

Προσοχή!!! Αν το αρχείο results.txt υπάρχει ήδη τότε το διαγράφει!

Τι είναι όμως αυτό το 'w'; Όταν ανοίγουμε ένα αρχείο δηλώνουμε στη python για ποιο λόγο θέλουμε να το ανοίξουμε. Αυτό καλείται mode. Εδώ υπάρχει μία λίστα με όλα τα modes. Τα βασικά είναι:

- 'r' για διάβασμα. Αυτό είναι και το default mode. Όταν δεν βάζουμε τίποτα (π.χ. f=open('test.txt') τότε είναι το ίδιο σαν βάζουμε το 'r' (δλδ f=open('test.txt', 'r'))
- 'w' για γράψιμο

Προσέξτε το 'w'.

- 'a' για "append" δηλαδή για να προσθέσουμε σε ένα αρχείο
- 'x' για να γράψουμε σε ένα αρχείο αν και μόνο αν αυτό δεν υπάρχει. Για να το αποφύγετε λοιπόν τη διαγραφή ενός αρχείου με το 'w' μπορείτε να χρησιμοποιήτε αυτό το mode='x'.

Όπως και με το διάβασμα, έτσι και με το γράψιμο θα πρέπει εσείς να φροντίσετε να βάζετε enter (\n) στο τέλος του αρχείου:

```
In [67]: # Δημιουργώ και γράφω στο αρχείο:
    with open('results.txt', 'w') as f:
        f.write('hello')
        f.write('world')
```

```
In [69]: # Διαβάζω από το αρχείο που μόλις έφτιαξα:
    with open('results.txt') as f:
        data = f.read()
        print (data)
```

helloworld

Παρατηρήστε ότι αν δεν βάλουμε enter τότε τα δεδομένα γράφονται στην ίδια γραμμή!

```
In [70]: # Δημιουργώ και γράφω στο αρχείο:
    with open('results.txt', 'w') as f:
        f.write('hello' + '\n')
        f.write('world' + '\n')
```

```
In [73]: # Διαβάζω από το αρχείο που μόλις έφτιαξα:
    with open('results.txt') as f:
        data = f.read()
    print (data)
```

hello world

Επίσης το όρισμα που βάζετε στη f.write πρέπει να είναι πάντα string:

```
In [74]: with open('results.txt', 'w') as f:
    f.write(10)
```

TypeError: write() argument must be str, not int

Πολλές φορές θέλω να γράψω σε δύο ξεχωριστά αρχεία το περιεχόμενο κάποιας επεξεργασίας. Για παράδειγμα έστω η λίστα: a=[1,2,3,4,5]. Βάλε στο αρχείο results_1.txt το γινόμενο επί δύο κάθε στοιχείου και στο αρχείο results_2.txt το μισό κάθε στοιχείου. Ένας τρόπος είναι απλά να ανοίξουμε δύο αρχεία το ένα μετά το άλλο:

```
In [76]: a=[1,2,3,4,5]
with open('results_1.txt', 'w') as f:
    for i in a:
        f.write(str(i*2)+'\n')

with open('results_2.txt', 'w') as f:
    for i in a:
        f.write(str(i/2) + '\n')
```

Ένας πιο όμορφος τρόπος όμως είναι:

```
In [77]: a=[1,2,3,4,5]
with open('results_1.txt', 'w') as f1, open('results_2.txt', 'w') as f2:
    for i in a:
        f1.write(str(i*2)+'\n')
        f2.write(str(i/2) + '\n')
```

Οι μηχανισμοί που έχουμε μάθει μέχρι στιγμής για τον χειρισμό των strings μπορούν να συνδυαστούν άψογα με το διάβασμα και το γράψιμο αρχείων. Ας δούμε μερικά παραδείγματα:

Παράδειγμα 1

Σε αυτό το link υπάρχει ένας σύνδεσμος για το αρχείο mim2gene.txt το οποίο είναι "a tabdelimited file linking MIM numbers with NCBI Gene IDs, Ensembl Gene IDs, and HGNC Approved Gene Symbols. ". Τα περισσότερα αρχεία στη βιολογία έχουν αυτό περίπου το format το οποίο αξίζει να το εξερευνήσουμε! Αφού κατεβάσετε το αρχείο μπορούμε για αρχή να τυπώσουμε τις πρώτες 10 γραμμές του:

```
In [78]:
          with open('mim2gene.txt') as f:
              for i, line in enumerate(f):
                  print (line.strip('\n'))
                  if i >= 10:
                      break
         # Copyright (c) 1966-2021 Johns Hopkins University. Use of this file adhere
         s to the terms specified at https://omim.org/help/agreement.
         # Generated: 2021-03-17
         # This file provides links between the genes in OMIM and other gene identif
         # THIS IS NOT A TABLE OF GENE-PHENOTYPE RELATIONSHIPS.
                         MIM Entry Type (see FAQ 1.3 at https://omim.org/help/faq)
         # MIM Number
                 Entrez Gene ID (NCBI)
                                       Approved Gene Symbol (HGNC)
                                                                         Ensembl Gen
         e ID (Ensembl)
         100050 predominantly phenotypes
         100070 phenotype
                                 100329167
         100100 phenotype
         100200 predominantly phenotypes
         100300
                 phenotype
         100500 moved/removed
```

Παρατηρούμε ότι κάποιες γραμμές ξεκινάνε με "#" είναι συνιθισμένο με αυτόν τον τρόπο να δηλώνουμε ότι αυτή η γραμμή περιέχει κάποιο σχολιασμό και όχι κάποια δεδομένα. Παρόλα αυτά η 5η γραμμή περιέχει τα ονόματα κάθε στήλης. Ας τα εξάγουμε όλα αυτά!

```
In [80]: with open('mim2gene.txt') as f:
    for i, line in enumerate(f):
        if i<4:
            continue

        # this is the header!
        header = line
        break

header</pre>
```

ut[80]: '# MIM Number\tMIM Entry Type (see FAQ 1.3 at https://omim.org/help/faq)\tE
ntrez Gene ID (NCBI)\tApproved Gene Symbol (HGNC)\tEnsembl Gene ID (Ensemb
l)\n'

Τι είναι αυτά τα \t τα οποία υπάρχουν στο string; Αυτα είναι tabs. Όπως το \n είναι ένας ειδικός χαρακτήρας για να δηλώσει μία νέα γραμμή, έτσι το \t δηλώνει ένα tab. Είναι πολύ συνιθισμένο να χρησιμοποιούμε αυτόν τον χαρακτήρα για να διαχωρίζουμε τις στήλες μεταξύ τους σε αρχεία που περιέχουν πολλές στήλες.

Για αρχή μπορούμε να "πετάξουμε" το "#" στην αρχή της επικεφαλίδας:

```
In [81]: header = header[1:]
header
```

Τώρα μπορούμε να κάνουμε split με βάση το tab:

'Ensembl Gene ID (Ensembl)']

```
In [82]: header = header.split('\t')
header
```

Χμμ φαίνεται ότι πρώτο και το τελευταίο στοιχείο έχουν έξτρα χαρακτήρες στην αρχή και στο τέλος. Ας τους αφαιρέσσουμε.

```
In [83]: header = [x.strip() for x in header]
header

Out[83]: ['MIM Number',
    'MIM Entry Type (see FAQ 1.3 at https://omim.org/help/faq)',
    'Entrez Gene ID (NCBI)',
    'Approved Gene Symbol (HGNC)',
```

Τέλεια, τώρα έχουμε μία λίστα με την επικεφαλίδα του αρχείου. Ας δούμε και τις υπόλοιπες τιμές:

```
In [87]:
          header = None
          data = []
          with open('mim2gene.txt') as f:
              for i, line in enumerate(f):
                  if i<4: # περιττά σχόλια
                      continue
                  if not header:
                      # this is the header!
                      header = line
                      # Εξηγήσαμε τι κάνουν αυτά
                      header = header[1:]
                      header = header.split('\t')
                      header = [x.strip() for x in header]
                      continue
                  # Here are the rest of the data
                  data.append(line.strip('\n').split('\t'))
```

Ωραία ας δω πως είναι τα 10 πρώτα στοιχεία του αρχείου:

```
In [88]: data[:10]
['100660', 'gene', '218', 'ALDH3A1', 'ENSG00000108602']]
        Ας πάρω μόνο αυτά που το 5ο στοιχείο δεν είναι άδειο:
In [89]:
         data = [x \text{ for } x \text{ in data if } x[4]]
        Μπορούμε κάθε στοιχείο της λίστα να το κάνουμε dictionary χρησιμοποιώντας το header
        σαν κλειδιά!
In [91]:
         data = [dict(zip(header,x)) for x in data]
         data[100]
In [92]:
Out[92]: {'MIM Number': '104615',
          'MIM Entry Type (see FAQ 1.3 at https://omim.org/help/faq)': 'gene',
          'Entrez Gene ID (NCBI)': '6541',
          'Approved Gene Symbol (HGNC)': 'SLC7A1',
          'Ensembl Gene ID (Ensembl)': 'ENSG00000139514'}
```

Τέλος ας αποθηκεύσουμε σε ένα αρχείο τις στήλες Ensembl Gene ID (Ensembl) και MIM Number:

```
In [93]:
          with open('results.txt', 'w') as f:
              # Save header:
              f.write('MIM Number\tEnsembl Gene ID (Ensembl)' + '\n')
              # Save data
              for x in data:
                  s = '\t'.join([x['MIM Number'], x['Ensembl Gene ID (Ensembl)']])
                  f.write(s + '\n')
In [95]:
         !head results.txt # τυπώνει τις πρώτες 10 γραμμές σε περβάλλον OSX/Linux
                         Ensembl Gene ID (Ensembl)
         MIM Number
         100640
                 ENSG00000165092
         100650
                 ENSG00000111275
         100660 ENSG00000108602
         100670 ENSG00000137124
         100678 ENSG00000120437
         100690 ENSG00000138435
         100710 ENSG00000170175
         100720 ENSG00000135902
         100725 ENSG00000108556
          f=open('results.txt', 'x')
In [55]:
                                                    Traceback (most recent call last)
         FileExistsError
         <ipython-input-55-0b070d8efefb> in <module>
         ----> 1 f=open('results.txt', 'x')
         FileExistsError: [Errno 17] File exists: 'results.txt'
```

Παράδειγμα 2

Σε αυτό το link υπάρχει ένα αρχείο με το πολύ γνωστό IRIS dataset. Κατεβάστε το και σώστε το στο ίδιο directory με τη python. **ΠΡΟΣΟΧΗ!** Αυτό το αρχείο δεν πρέπει να είναι το ίδιο με το αυθεντικό γιατί περιέχει μόνο 149 δεδομένα (αντί για 150) που έχει το αυθεντικό. Για τους σκοπούς του παραδείγματος αυτού όμως αυτό δεν μας επηρεάζει.

Το όνομα του αρχείο είναι: Wq2PpbZy.txt.

Ας παίξουμε μαζί του!

Αρχικά το ανοίγουμε:

```
In [21]:
          with open('Wq2PpbZy.txt') as f:
              data = f.read()
          print(data[:300]) # τυπώνω μόνο τους 300 πρώτους χαρακτήρες για λόγους με
         Sepal length
                          Sepal width
                                           Petal length
                                                            Petal width
                                                                             Species
                          1.4
         5.2
                  3.5
                                   0.2
                                           I. setosa
         4.9
                  3.0
                          1.4
                                   0.2
                                           I. setosa
         4.7
                  3.2
                          1.3
                                   0.2
                                           I. setosa
         4.6
                  3.1
                          1.5
                                   0.2
                                           I. setosa
         5.0
                  3.6
                          1.4
                                   0.3
                                           I. setosa
         5.4
                  3.9
                          1.7
                                   0.4
                                           I. setosa
         4.6
                  3.4
                          1.4
                                   0.3
                                           I. setosa
         5.0
                  3.4
                          1.5
                                   0.2
                                           I. setos
```

Μπορούμε να πάρουμε μία λίστα με όλες τις γραμμές:

```
In [22]:
              data = data.split('\n')
              data[:5]
             ['Sepal length \tSepal width \tPetal length \tPetal width \tSpecies',
Out[22]:
               '5.2 \t3.5 \t1.4 \t0.2 \tI. setosa',
              '4.9 \t3.0 \t1.4 \t0.2 \tI. setosa'
              '4.7 \t3.2 \t1.3 \t0.2 \tI. setosa'
               '4.6 \t3.1 \t1.5 \t0.2 \tI. setosa']
            Φαίνεται ότι το αρχείο διαχωρίζει τις κολόνες με tabs. Ας το κάνουμε split με βάση τα
            tabs:
In [23]:
              data = [x.split('\t') for x in data]
              data[:5]
Out[23]: [['Sepal length ', 'Sepal width ', 'Petal length ', 'Petal width ', 'Specie
             s'],
              ['5.2 ', '3.5 ', '1.4 ', '0.2 ', 'I. setosa'],
['4.9 ', '3.0 ', '1.4 ', '0.2 ', 'I. setosa'],
['4.7 ', '3.2 ', '1.3 ', '0.2 ', 'I. setosa'],
['4.6 ', '3.1 ', '1.5 ', '0.2 ', 'I. setosa']]
            Παρατηρούμε ότι υπάρχουν spaces (κενά) στο τέλος κάποιων strings. Ας τα "περάσουμε"
            όλα από ένα strip:
In [24]:
              data = [[y.strip() for y in x] for x in data]
              data[:5]
Out[24]: [['Sepal length', 'Sepal width', 'Petal length', 'Petal width', 'Species'],
        ['5.2', '3.5', '1.4', '0.2', 'I. setosa'],
        ['4.9', '3.0', '1.4', '0.2', 'I. setosa'],
        ['4.7', '3.2', '1.3', '0.2', 'I. setosa'],
        ['4.6', '3.1', '1.5', '0.2', 'I. setosa']]
            Φαίνεται ότι το πρώτο στοιχείο της λίστας είναι το header. Ας το πάρουμε:
              header = data[0]
In [25]:
              header
Out[25]: ['Sepal length', 'Sepal width', 'Petal length', 'Petal width', 'Species']
            Επίσης φαίνεται ότι όλα τα υπόλοιπα στοιχεία (εκτός το πρώτο) είναι τα δεδομένα. Ας
            πάρουμε μόνο αυτά:
In [26]:
              data = data[1:]
              data[:5]
Out[26]: [['5.2', '3.5', '1.4', '0.2', 'I. setosa'],
              ['4.9', '3.0', '1.4', '0.2', 'I. setosa'], ['4.7', '3.2', '1.3', '0.2', 'I. setosa'], ['4.6', '3.1', '1.5', '0.2', 'I. setosa'], ['5.0', '3.6', '1.4', '0.3', 'I. setosa']]
            Παρατηρώ ότι οι τιμές στις 4 πρώτες στήλες είναι σε string. Τις μετατρέπουμε σε float:
              data = [list(map(float, x[:4])) + [x[-1]] for x in data]
In [27]:
              data[:5]
Out[27]: [[5.2, 3.5, 1.4, 0.2, 'I. setosa'],
              [4.9, 3.0, 1.4, 0.2, 'I. setosa'],
              [4.7, 3.2, 1.3, 0.2, 'I. setosa'],
              [4.6, 3.1, 1.5, 0.2, 'I. setosa'],
```

```
E 0 2 6 1 4 0 2 IT co+cc=111
```

Τώρα μπορώ να κάνω μια μικρή "περιήγηση" σε αυτό. Για παράδειγμα, Ποια συνολικά species υπάρχουν;

```
species = set([x[-1] for x in data])
In [28]:
          species
Out[28]: {'I. setosa', 'I. versicolor', 'I. virginica'}
         Πόσα data έχουμε για κάθε species;
          b = [(x, sum([y[-1] == x for y in data])) for x in species]
In [29]:
Out[29]: [('I. versicolor', 50), ('I. virginica', 49), ('I. setosa', 50)]
         Αυτό μπορούμε να το μετατρέψουμε και σε dictionary
In [31]:
          dict(b)
Out[31]: {'I. versicolor': 50, 'I. virginica': 49, 'I. setosa': 50}
         Ποιος είναι ο μέσος όρος του "Sepal Length" για όλα τα data;
In [33]:
          def average(x):
               return sum(x)/len(x)
          average([x[header.index('Sepal length')] for x in data])
Out[33]: 5.831543624161076
         Ποιος είναι ο μέσος όρος του "Sepal length" για κάθε species ξεχωριστά;
          [(x, average([y[0] for y in data if y[-1] == x])) for x in species]
In [34]:
Out[34]: [('I. versicolor', 5.936),
           ('I. virginica', 6.565306122448979),
           ('I. setosa', 5.00799999999999)]
         Πόσα "I. setosa" έχουν Petal length > 1.5;
          sum([x[2] > 1.5 \text{ and } x[-1] == 'I. \text{ setosa' for } x \text{ in data}])
In [35]:
Out[35]: 13
         Ποια είναι αυτά;
```

```
[x for x in data if x[2] > 1.5 and x[-1] == 'I. setosa']
In [36]:
Out[36]: [[5.4, 3.9, 1.7, 0.4, 'I. setosa'],
           [4.8, 3.4, 1.6, 0.2, 'I. setosa'],
           [5.7, 3.8, 1.7, 0.3, 'I. setosa'],
           [5.4, 3.4, 1.7, 0.2, 'I. setosa'],
           [5.1, 3.3, 1.7, 0.5, 'I. setosa'],
           [4.8, 3.4, 1.9, 0.2, 'I. setosa'],
            [5.0, 3.0, 1.6, 0.2, 'I. setosa'],
            [5.0, 3.4, 1.6, 0.4, 'I. setosa'],
           [4.7, 3.2, 1.6, 0.2, 'I. setosa'],
           [4.8, 3.1, 1.6, 0.2, 'I. setosa'],
           [5.0, 3.5, 1.6, 0.6, 'I. setosa'],
           [5.1, 3.8, 1.9, 0.4, 'I. setosa'],
           [5.1, 3.8, 1.6, 0.2, 'I. setosa']]
         Ποια είναι τα indexes των παραπάνω (I. setosa που έχουν Petal length > 1.5)
In [37]:
          [i for i,x in enumerate(data) if x[2]>1.5 and x[-1] == 'I. setosa']
Out[37]: [5, 11, 18, 20, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 43, 44, 46]
         Ποιο είναι το minimum Sepal length για όλα;
           min(data, key=lambda x:x[header.index('Sepal length')]) # θα δούμε τη lambd
In [38]:
Out[38]: [4.3, 3.0, 1.1, 0.1, 'I. setosa']
         Που είναι το mimimum Sepal Length για όλα τα είδη;
In [39]:
           [min([(y[0], y) for y in data if y[-1] == x]) for x in species]
Out[39]: [(4.9, [4.9, 2.4, 3.3, 1.0, 'I. versicolor']),
           (4.9, [4.9, 2.5, 4.5, 1.7, 'I. virginica']),
           (4.3, [4.3, 3.0, 1.1, 0.1, 'I. setosa'])]
         Ποιο είναι το index των παραπάνω;
In [40]:
           [\min([(y[0], y, i) \text{ for } i, y \text{ in } enumerate(data) \text{ if } y[-1] == x]) for x in specific
Out[40]: [(4.9, [4.9, 2.4, 3.3, 1.0, 'I. versicolor'], 57), (4.9, [4.9, 2.5, 4.5, 1.7, 'I. virginica'], 106), (4.3, [4.3, 3.0, 1.1, 0.1, 'I. setosa'], 13)]
         Ποιο είναι το εύρος (δηλαδή το μικρότερο και το μεγαλύτερο) του "Sepal Length" για
         κάθε είδος ξεχωριστά;
In [41]:
           # Επιστρέφει το εύρος μίας λίστας
           def my range(l):
                return min(l), max(l)
           my_range([4,5,6,3,4,7,8,9])
Out[41]: (3, 9)
           [ (my\_range([y[0] for y in data if y[-1] ==x]), x) for x in species]
Out[42]: [((4.9, 7.0), 'I. versicolor'),
           ((4.9, 7.9), 'I. virginica'),
           ((4.3, 5.8), 'I. setosa')]
         Ας βάλουμε και τα indexes των μικρότερων και μεγαλύτερων:
```

```
In [43]:
          # Επιστρέφει το index του μεγαλύτερου στοιχείου
          def max index(l):
              return max(range(len(l)), key=lambda x : l[x])
          max_index([3,6,5,8,7])
Out[43]: 3
In [44]:
          # Επιστρέφει το index του μικρότερου στοιχείου
          def min_index(l):
              return min(range(len(l)), key=lambda x : l[x])
          min_index([3,6,5,8,7])
Out[44]: 0
In [45]:
          def my_range_2(l):
              return 'min:{} min_index:{} max:{} max_index: {}'.format(
                  min(l), min_index(l), max(l), max_index(l)
          [ (my\_range\_2([y[0] for y in data if y[-1] ==x]), x) for x in species]
In [46]:
('min:4.3 min_index:13 max:5.8 max_index: 14', 'I. setosa')]
        Ποιο dataset έχει το μεγαλύτερο εμβαδό sepal. Ως εμβαδό ορίζουμε το γινόμε Sepal
        width*Sepal length
In [47]:
         \max([(x[0]*x[1], x, i) \text{ for } i,x \text{ in } enumerate(data)])
Out[47]: (30.02, [7.9, 3.8, 6.4, 2.0, 'I. virginica'], 131)
        Ποιο dataset έχει το μεγαλύτερο εμβαδό για κάθε είδος;
        Φτιάχνουμε μία συνάρτηση η οποία παίρνει μία λίστα από data και υπολογίζει ποιο από
        αυτα έχει το μεγαλύτερο εμβαδό:
In [48]: f = lambda d : max([(x[0]*x[1], x, data.index(x)) for x in d])
        π.χ: από όλα τα data, το μεγαλύτερο εμβαδό το έχει:
In [49]: f(data)
Out[49]: (30.02, [7.9, 3.8, 6.4, 2.0, 'I. virginica'], 131)
        Το εφαρμόζουμε για κάθε είδος ξεχωριστά:
         [f([y for y in data if y[-1] == x]) for x in species]
In [50]:
Out[50]: [(22.40000000000000, [7.0, 3.2, 4.7, 1.4, 'I. versicolor'], 50),
          (30.02, [7.9, 3.8, 6.4, 2.0, 'I. virginica'], 131),
          (25.080000000000002, [5.7, 4.4, 1.5, 0.4, 'I. setosa'], 15)]
```

Παράδειγμα 3

Το GWAS Catalogue είναι ένας κατάλογος με όλες τις μελέτες GWAS που έχουν γίνει. Για να το μελετήσουμε κατεβάζουμε το αρχείο All associations v1.0 απο εδώ:

https://www.ebi.ac.uk/gwas/docs/file-downloads (πατάμε στο "Click to Download"). Ας παίξουμε λίγο με αυτό:

```
In [6]:
           with open('/Users/admin/Downloads/gwas_catalog_v1.0-associations_e105_r202
                for line_count, l in enumerate(f):
                     pass # Διαβάστε περακάτω για το pass
            print (f'Lines: {line_count}')
           Lines: 351841
 In [5]:
           # Σημείωση: σε windows μηχανήματα ίσως χρειαστεί να το ανοίξετε με τον εξή
            with open('/Users/admin/Downloads/gwas_catalog_v1.0-associations_e105_r202
                for line count, l in enumerate(f):
                     pass
            print (f'Lines: {line_count}')
           Lines: 351841
 In [7]: # Ας δούμε τη πρώτη γραμμή:
 In [8]:
           with open('/Users/admin/Downloads/gwas_catalog_v1.0-associations_e105_r202
                first line = f.readline()
In [11]:
           first_line
Out[11]: 'DATE ADDED TO CATALOG\tPUBMEDID\tFIRST AUTHOR\tDATE\tJOURNAL\tLINK\tSTUDY\
           tDISEASE/TRAIT\tINITIAL SAMPLE SIZE\tREPLICATION SAMPLE SIZE\tREGION\tCHR I
           D\tCHR POS\tREPORTED GENE(S)\tMAPPED GENE\tUPSTREAM GENE ID\tDOWNSTREAM GEN
           E ID\tSNP GENE IDS\tUPSTREAM GENE DISTANCE\tDOWNSTREAM GENE DISTANCE\tSTRON
           GEST SNP-RISK ALLELE\tSNPS\tMERGED\tSNP ID CURRENT\tCONTEXT\tINTERGENIC\tRI
           SK ALLELE FREQUENCY\tP-VALUE\tPVALUE MLOG\tP-VALUE (TEXT)\tOR or BETA\t95%
           CI (TEXT)\tPLATFORM [SNPS PASSING QC]\tCNV\n'
          Παρατηρώ ότι η 1η γραμμή είναι η επικεφαλίδα. Κάνω strip ώστε να φύγει το \n
          (newline) στο τέλος και μετά κάνω split με βάση το tab ( \t ):
In [12]:
           with open('/Users/admin/Downloads/gwas catalog v1.0-associations e105 r202)
                first_line = f.readline().strip().split('\t')
            print (first_line)
           ['DATE ADDED TO CATALOG', 'PUBMEDID', 'FIRST AUTHOR', 'DATE', 'JOURNAL', 'L INK', 'STUDY', 'DISEASE/TRAIT', 'INITIAL SAMPLE SIZE', 'REPLICATION SAMPLE SIZE', 'REGION', 'CHR_ID', 'CHR_POS', 'REPORTED GENE(S)', 'MAPPED_GENE', 'U PSTREAM_GENE_ID', 'DOWNSTREAM_GENE_ID', 'SNP_GENE_IDS', 'UPSTREAM_GENE_DIST
           ANCE', 'DOWNSTREAM_GENE_DISTANCE', 'STRONGEST SNP-RISK ALLELE', 'SNPS', 'ME RGED', 'SNP_ID_CURRENT', 'CONTEXT', 'INTERGENIC', 'RISK ALLELE FREQUENCY', 'P-VALUE', 'PVALUE_MLOG', 'P-VALUE (TEXT)', 'OR or BETA', '95% CI (TEXT)',
           'PLATFORM [SNPS PASSING OC]', 'CNV']
          Ωραία τώρα διαβάζω τη 2η γραμμή:
In [14]:
           with open('/Users/admin/Downloads/gwas catalog v1.0-associations e105 r202)
                first_line = f.readline().strip().split('\t')
                second_line = f.readline()
            print (second_line)
           2017-12-19
                              29058716
                                                 Milne RL
                                                                    2017-10-23
                                                                                       Nat Genet
                    www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29058716
                                                                    Identification of ten varia
           nts associated with risk of estrogen-receptor-negative breast cancer.
           ast cancer (estrogen-receptor negative) 14,135 European ancestry cases, 58,
```

126 European ancestry controls 7,333 European ancestry cases, 42,468 Europ

68567965

RAD51B

14q24.1 14

ean ancestry controls

```
ENSG00000182185 rs999737—C rs999737
0 999737 intron_variant 0 0.77 3E-8 7.522878745
280337 1.0869565 [1.04-1.12] (Oncoarray) Illumina [~ 1150000 0] (imputed) N
```

Φαίνεται ότι η 2η γραμμή περιέχει τις τιμές ενός GWAS. Ας τα αποθηκεύσω όλα τότε σε ένα dictionary. Κλειδιά θα είναι τα strings της επικεφαλίδας (first_line) και οι τιμές θα είναι οι λίστες με τις αντίστοιχες τιμές του αρχείου:

Όταν διαβάζουμε ένα μεγάλο αρχείο, είναι πολύ καλή συνήθεια να τυπώνουμε κάθε τόσο σε ποια γραμμή είμαστε. Αυτό μας δίνει μία αίσθηση του χρόνου που χρειάζεται για να διαβάσουμε όλο το αρχείο:

```
In [22]: with open('/Users/admin/Downloads/gwas_catalog_v1.0-associations_e105_r202.
    first_line = f.readline().strip().split('\t')

data = {x: [] for x in first_line} # Ένα dictionary με κλειδιά τα strip

for line_counter, line in enumerate(f):

    if line_counter % 10_000 == 0:
        print (f'Read lines: {line_counter}')

    line_splitted = line.strip().split('\t')
    for header_value, gwas_value in zip(first_line, line_splitted):
        data[header_value].append(gwas_value)
```

Read lines: 10000 Read lines: 20000 Read lines: 30000 Read lines: 40000 Read lines: 50000 Read lines: 60000 Read lines: 70000 Read lines: 80000 Read lines: 90000 Read lines: 100000 Read lines: 110000 Read lines: 120000 Read lines: 130000 Read lines: 140000 Read lines: 150000 Read lines: 160000 Read lines: 170000 Read lines: 180000 Read lines: 190000 Read lines: 200000 Read lines: 210000 Read lines: 220000

Read lines: 0

```
Read lines: 240000
             Read lines: 250000
             Read lines: 260000
             Read lines: 270000
             Read lines: 280000
             Read lines: 290000
             Read lines: 300000
             Read lines: 310000
             Read lines: 320000
             Read lines: 330000
             Read lines: 340000
            Το data περιέχει όλα τα δεδομένα μας. Π.χ. ποιο είναι το P-VALUE της 1000ης GWAS;
              data['P-VALUE'][999]
In [26]:
Out[26]: '4E-6'
            Ας δοκιμάσουμε μερικά ερωτήματα:
In [28]:
             data.keys()
Out[28]: dict_keys(['DATE ADDED TO CATALOG', 'PUBMEDID', 'FIRST AUTHOR', 'DATE', 'JO
    URNAL', 'LINK', 'STUDY', 'DISEASE/TRAIT', 'INITIAL SAMPLE SIZE', 'REPLICATI
    ON SAMPLE SIZE', 'REGION', 'CHR_ID', 'CHR_POS', 'REPORTED GENE(S)', 'MAPPED
    _GENE', 'UPSTREAM_GENE_ID', 'DOWNSTREAM_GENE_ID', 'SNP_GENE_IDS', 'UPSTREAM
             _GENE_DISTANCE', 'DOWNSTREAM_GENE_DISTANCE', 'STRONGEST SNP-RISK ALLELE', 'SNPS', 'MERGED', 'SNP_ID_CURRENT', 'CONTEXT', 'INTERGENIC', 'RISK ALLELE FR EQUENCY', 'P-VALUE', 'PVALUE_MLOG', 'P-VALUE (TEXT)', 'OR or BETA', '95% CI
             (TEXT)', 'PLATFORM [SNPS PASSING QC]', 'CNV'])
            Όλοι τα διαφορετικά περιοδικά:
            set(data['JOURNAL'])
 In [ ]:
            Όλοι οι συγγραφείς που έχουν δημοσιεύσει στο Nature:
              set(author for journal, author in zip(data['JOURNAL'], data['FIRST AUTHOR'
 In [ ]:
            Ποιος είναι ο συγγραφέας που έχει εντοπίσει τις περισσότερες μεταλλάξει και τις έχει
            δημοσιεύσει στο nature;
In [38]:
              counter = {}
              for journal, author in zip(data['JOURNAL'], data['FIRST AUTHOR']):
                    if not journal.startswith('Nat'):
                          continue
                    if not author in counter:
                          counter[author] = 0
                    counter[author] += 1
              def f(x):
                    return counter[x]
              max(counter, key=f)
Out[38]: 'Sakaue S'
```

Πόσες μεταλλάξεις έχει εντοπίσει αυτός ο συγγραφέας;

Read lines: 230000

```
In [45]:
         counter['Sakaue S']
Out[45]: 17799
In [55]:
         # Οι.. πόντιοι συγγραφείς:
          pontioi = {x for x in data['FIRST AUTHOR'] if 'idis' in x or 'idou' in x}
          print (pontioi)
          {'Petridis C', 'Tachmazidou I', 'Gaitanidis A', 'Klimentidis YC', 'Michaili
          dou K'}
         Ποιο είναι το μικρότερο p-value που έχει εντοπίσει πόντιος συγγραφέας;
          min(float(p_v) for p_v, author in zip(data['P-VALUE'], data['FIRST AUTHOR'
In [54]:
Out[54]: 5e-324
         Ή αλλιώς: 5*10<sup>-324</sup>
         String formatting
         Το να "μπλέκουμε" μεταβλητές μέσα σε strings γρήγορα και εύκολα είναι ένα από τα πιο
         κοινά πράγματα που κάνουμε και ένας από τους βασικούς λόγους δημιουργίας της
         python. Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι έχουμε τις μεταβλητές:
In [96]: name = "Mitsos"
          age = 40
         Και θέλουμε να τις βάλουμε στο string: My name is .... and I am ... years
         old . Έχουμε τις εξής επιλογές:
         1. string concatenation
         Από τις πιο βασικές επιλογές. Δεν μας δίνει πολλές δυνατότητες αλλά είναι πολύ απλή:
In [97]: | print ('My name is ' + name + ' and I am ' + str(age) + ' years old')
         My name is Mitsos and I am 40 years old
         2. Use the format command:
In [98]: print ('My name is {} and I am {} years old'.format(name, age))
         My name is Mitsos and I am 40 years old
         3. Use the format command with placeholders:
In [102... | print ('My name is {NAME} and I am {AGE} years old'.format(NAME=name, =age
         My name is Mitsos and I am 40 years old
         Αυτό μας επιτρέπει να χρησιμοποιήσουμε το ίδιο placeholder πολλές φορές
In [105...
          a = 'James'
          b = 'Bond'
```

4. Use the format command for "clever" formatting

My name is Bond. James Bond.

print ('My name is {SURNAME}. {NAME} {SURNAME}.'.format(NAME=a, SURNAME=b)

Η format έχει ένα υπο-σετ εντολών για να τυπώνετε αριθμούς σε με συγκεκριμένη ακρίβεια π.χ. 3 δεκαδικά ψηφία:

```
In [107... a=234/1345
    print (a)
    print ('the result is {0:.3f} '.format(a))

0.17397769516728626
```

Η format υποστηρίζει στην ουσία μία [mini-language]https://docs.python.org/3/library /string.html#formatspec γλώσσα μέσα στη γλώσσα για να φορμάρετε strings πιο έξυπνα. Για παράδειγμα: δεξιά στοίχιση με μέγιστο 30 χαρακτήρες:

```
In [114... a = 'Hello'
b = 'Heraklion'

print ('{0:>30}'.format(a))
print ('{0:>30}'.format(b))
Hello
```

Heraklion

5. Ο τελεστής %

the result is 0.174

Αντί για τη format μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον τελεστή % . Αυτό δεν συνηθίζεται πια και είναι περισσότερο ένα απομεινάρι από τη python 2:

```
In [118... print ('My name is %s and I am %s years old' % (name, age))

My name is Mitsos and I am 40 years old
```

6. f strings

Τα f strings είναι η πιο σύγχρονη μέθοδος για να φορμάρετε strings μαζί με μεταβλητές. Τα f strings έχουν τη διαφορά με τις υπόλοιπες μεθόδους ότι η αντικατάσταση γίνεται κατά τη διάρκεια δημιουργίας του string. Δηλαδή όλες οι άλλες μέθοδοι (εκτός από τη 1η) πρώτα φτιάχνουν το string χωρίς τις μεταβλητές στη μνήμη και μετά αντικαθιστούν τις μεταβλητές όπου χρειάζονται. Σαν συνέπεια είναι εξαιρετικά γρήγορα. Ένα f-string δηλώνεται βάζοντας το f πριν τα αυτάκια. Μέσα στο string μπορείτε να βάλετε απευθείας τις μεταβλητές σας:

```
In [120... print (f'My name is {name} and I am {age} years old')

My name is Mitsos and I am 40 years old
```

pass

Σε οποιοδίποτε καινούργιο indentation (for, while, def, if, ...) πρέπει υποχρεωτικά να έχουμε τουλάχιστον μία εντολή:

Αν για κάποιο λόγο δεν θέλουμε να βάλουμε καμία εντολή, τότε μπορούμε να

χρησιμοποιήσουμε τη pass:

```
In [122... if True: pass

In [123... def f(): pass
```

Το pass μπορούμε να το βάλουμε οπουδίποτε και δεν κάνει.. τίποτα:

```
In [124... print ('Hello')
    pass
    print ('World')

Hello
World
```

Ο τελεστής is

Έχουμε δει πολλές φορές τον τελεστή is. Το έχουμε χρησιμοποιήσει για να δούμε τι τύπος είναι μία μεταβλητή:

```
In [125... a = [1,2,3]
type(a) is list
```

Out[125... True

```
In [126… type(a) is str
```

Out[126... False

Η is κοιτάει αν δύο μεταβλητές είναι ίδιες. Ή αλλιώς κοιτάει αν αναφέρονται στην ίδια θέση μνήμης. Αυτό είναι διαφορετικό από το ίσες: Δύο μεταβλητές είναι iσες (==) αν έχουν την ίδια τιμή. Δύο μεταβλητές είναι iδιες αν αναφέρονται στην ίδια θέση μνήμης. Παραδείγματα:

True True

print (a is b)

Όταν δύο μηταβλητές είναι ίδιες (και όχι απλά ίσες) τότε αν αλλάξεις την μία, αλλάζει και η άλλη:

```
In [129...
           a = [1,2,3]
           b=a
           b[0] = 100
           print (a)
          [100, 2, 3]
         Ένα άλλο παράδειγμα:
In [130...
           a = [1,2,3,4]
           b = [a,a,a]
           print (b)
           a[0]=100
           print (b)
          [[1, 2, 3, 4], [1, 2, 3, 4], [1, 2, 3, 4]]
          [[100, 2, 3, 4], [100, 2, 3, 4], [100, 2, 3, 4]]
         Παρατηρούμε ότι αλλάξαμε το πρώτο στοιχείο μόνο της πρώτης υπολίστας ( a [0]=100 )
         και παρόλα αυτά αλλάξαν όλες! Αυτό έγινε γιατί όλες οι τιμές της λίστας είναι η ίδια
         μεταβλητή b = [a,a,a]!
         Αυτό δημιουργεί το εξής περιέργο φαινόμενο:
           a = [[]] * 3 # Η εσωτερική λίστα ([]) είναι ίδια και για τα 3!
In [143...
           print (a)
          [[], [], []]
           a[0].append('mitsos')
In [144...
           print (a)
          [['mitsos'], ['mitsos'], ['mitsos']]
         Το παραπάνω δεν ισχύει για τα primitive types δηλαδή για τα int, str, float, bool, complex:
           a = 1000
In [134...
           b = 1000
           a is b
Out[134... False
           a = 1000
In [135...
           b = 1000
           a=b
           a is b
Out[135... True
         Παρόλο που είναι ίδιες, αν αλλάξω τη b ΔΕΝ αλλάζει η a:
In [136...
           b = b + 1
           a is b
Out[136… False
         Δηλαδή κάθε φορά που αλλάζω τη τιμή μιας μεταβλητής αλλάζει και η θέση μνήμης της.
         Για να δούμε ποιος είναι ο κωδικός της θέσης μνήμης μίας μεταβλητής χρησιμοποιούμε
```

την id:

a = 1

id(a)

In [140...

```
Out[140... 4398221664
In [141...
           a = a + 1
           id(a) # Η θέση άλλαξε!
Out[141... 4398221696
In [142...
           a = [1,2,3]
           b = a
           print (id(a))
           print (id(b)) # T\delta \iota \alpha \theta \epsilon \sigma \eta \mu \nu \eta \mu \eta \varsigma !
           140652702590144
           140652702590144
          Ternary operator
          με το ternary operator μπορούμε να γράψουμε μία if ... else ... σε μία εντολή. Η
          δομή είναι:
          a = EXPRESSION_IF_THE_CONDITION_IS_TRUE if CONDITION else
           EXPRESSION_IF_THE_CONDITION_IS_FALSE
          π.χ.:
In [147...
           age = 40
           if age>=18:
                status = 'adult'
                status = 'not adult'
           print (status)
          adult
          Το ίδιο με ternary operator:
In [148...
           status = "adult" if age>=18 else "not adult"
           print (status)
           adult
           a = 1 if 5<3 else 8
In [145...
           print (a)
           8
          a = 1 if 3<5 else 8
In [146...
           print (a)
          Μπορούμε να συνθέσουμε πολλούς ternary operators μαζί:
In [149... a = (1 if 3<5 else 6) if 5>6 else (6 if 4>1 else 7)
           print (a)
          6
```

Αν βγάλω τις παρενθέσεις θα έχει διαφορετική τιμή η a. (Γιατί;)

```
In [150... a = 1 if 3<5 else 6 if 5>6 else 6 if 4>1 else 7
    print (a)
```

lambda functions

Οι lambda functions είναι ειδικές συναρτήσεις που έχουν τις παρακάτω ιδιότητες:

- Δεν έχουν όνομα.
- Περιέχουν μόνο αυτό που κάνουν return. Δηλαδή δεν μπορούν να έχουν πάνω από μία γραμμές.

```
In [152... f = lambda x : x/2 f(10)
```

Out[152... 5.0

Το παραπάνω είναι ισοδύναμο με:

```
In [154... def f(x):
          return x/2
f(10)
```

Out[154... 5.0

Προσέχτε ότι μπορούμε να παραλείψουμε τελείως το γράμμα f που είναι το όνομα της συνάρτησης:

```
In [155... (lambda x : x/2)(10)
```

Out[155... 5.0

Οι lambda συναρτήσεις έχουν ακριβώς τον ίδιο τύπο με τις "κανονικές" συναρτήσεις:

```
In [156... type(lambda x:x)
```

Out[156... function

Γιατί είναι χρήσιμες οι συναρτήσεις lambda; Πολλές φορές χρειάζεται να χρησιμοποιήσουμε μία συνάρτηση που κάνει κάτι απλό ή πρόκειται να τη χρησιμοποιήσουμε μία φορά, οπότε δεν υπάρχει λόγος να της δώσουμε όνομα ως μεταβλητή. Αυτό συμβαίνει συχνά όταν θέλουμε να δώσουμε μία συνάρτηση σαν όρισμα σε μία άλλη συνάρτηση, ή σε συναρτήσεις που επιστρέφουν συναρτήσεις ή σε συναρτήσεις που είναι μέσα σε λίστες και dictionaries.

П.χ:

```
In [157... a = {
        'accurate': lambda x:x/3, # Δεκαδική διαίρεση με 3
        'not_accurate': lambda x:x//3 # Ακέραια διαίρεση με 3
}
print(a['accurate'](55))
print (a['not_accurate'](55))
18.3333333333333333
```

```
18.3333333333333333
10
```

Εκεί όμως που κλασσικά χρησιμοποιούνται οι lambda συναρτήσεις είναι στις συναρτήσεις map, filter, min, max, sorted. Για παράδειγμα έστω η λίστα:

```
a = [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10]
In [158...
         Πολλαπλασίασε όλα τα στοιχεία με το 2:
In [159...
          def f(x):
               return x*2
          print (list(map(f, a)))
          [2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20]
In [160... print (list(map(lambda x:x*2, a)))
          [2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20]
         Πάρε μόνο τους μονούς αριθμούς:
          def f(x):
In [161...
               return x%2==1
          print (list(filter(f, a)))
          [1, 3, 5, 7, 9]
In [162... print (list(filter(lambda x:x%2==1, a)))
          [1, 3, 5, 7, 9]
         Έστω η λίστα:
In [166... cities = ['edessa', 'bethleem', 'Heraklion', ]
         Ταξινόμησε τες με βάση το πλήθος από "e":
In [167...
          def f(x):
               return x.count('e')
           print (sorted(cities, key=f))
          ['Heraklion', 'edessa', 'bethleem']
          print (sorted(cities, key=lambda x: x.count('e')))
In [168...
          ['Heraklion', 'edessa', 'bethleem']
         Έστω η λίστα:
In [170...
          cities = [
               ('Heraklion', 200_000),
               ('Athens', 1_000_000),
               ('Thessaloniki', 500_000),
           1
         Ποια είναι η πόλη με τους περισσότερους κατοίκους;
          def f(x):
In [171...
               return x[1]
          max(cities, key=f)
Out[171... ('Athens', 1000000)
In [172... max(cities, key=lambda x:x[1])
```

Variable scoping ή Variable visibility

Με αυτόν τον περίεργο όρο αναφερόμαστε στην "εμβέλεια" που έχουν οι μεταβλητές σε μία γλώσσα προγραμματισμού. 'Η αλλιώς από ποιες συναρτήσεις και δομές μπορούμε να προσπελάσουμε μία μεταβλητή. Περισσότερα: https://en.wikipedia.org/wiki/Scope_%28computer_science%29

Ξεκινάμε λέγοντας ότι μία μεταβλητή που έχει οριστεί έξω από τη συνάρτηση μπορεί να προσπελάστεί μέσα στη συνάρτηση (αυτό είναι κάτι που γενικότερα το αποφεύγουμε).

```
In [173... a = 3
    def f():
        print (a)
    f()
```

Παρόλα αυτά αν μία μεταβλητή **οριστεί** μέσα σε μία συνάρτηση τότε "ανεξαρτητοποιείται". Δηλαδή ορίζεται για τη συνάρτηση και τη συνάρτηση μόνο:

```
In [174... a = 3
    def f():
        a=5

    f()
    print (a)
```

Παρατηρούμε ότι παρόλο που θέσαμε με 5 την a μέσα στη συνάρτηση, η a έξω από τη συνάρτηση δεν άλλαξε. Αυτό έγινε επειδή οι δύο μεταβλητές παρόλο που έχουν το ίδιο όνομα, είναι διαφορετικές.

Μία απορία είναι: πως γίνεται όταν κάνω print(a) στο 1ο παράδειγμα να αναφέρομαι στην "έξω" a και όταν κάνω a=5 να αναφέρομαι στη "μέσα" a; Αυτό έχει προκαλέσει αρκετή σύγχηση αλλά η python έχει την εξής αρχή: αν θέσεις μία νέα τιμή σε μία μεταβλητή οπουδήποτε μέσα σε μία συνάρτηση τότε την ξαναορίζεις. Για παράδειγμα:

```
In [176... a=5
    def f():
        print (a)
        a=5
    f()
```

```
2 def f():
----> 3 print (a)
4 a=5
5
```

Τι έγινε εδώ; Γιατί πέταξε αυτό το λάθος; Όπως είπαμε και πριν: αν θέσεις μία νέα τιμή σε μία μεταβλητή οπουδήποτε μέσα σε μία συνάρτηση τότε την ξαναορίζεις. Εδώ η α ξαναορίστηκε μέσα στη συνάρτηση (γραμμή 4). Όταν λοιπόν πάμε να κάνουμε print(a) (γραμμή 3), τότε του λέμε να τυπώσει τη μεταβλητή α της συνάρτησης η οποία.. δεν έχει ακόμα οριστεί!

Αν για κάποιο λόγο θέλουμε να πούμε ότι η a στη f αναφέρεται στη "έξω" a και όχι στη "μέσα" πρέπει να το δηλώσουμε:

```
In [178... a=5
    def f():
        global a
        print (a)
        a=6
    f()
    print (a)
```

Εδώ παρατηρούμε το εξής: αλλάξαμε τη α μέσα στη συνάρτηση και άλλαξε και έξω!

Επίσης είναι προφανές ότι μία μεταβλητή που έχει οριστεί μέσα σε μία συνάρτηση δεν "υπάρχει" έξω από αυτή:

NameError: name 't' is not defined

Κάποιες (σπάνιες..) φορές θέλουμε να αναφερθούμε σε μία μεταβλητή η οποία να μην είναι global, να μην είναι local (δηλαδή να μην έχει οριστεί μέσα στη συνάρτηση), αλλά να έχει οριστεί σε μία συνάρτηση στο αμέσως πιο πάνω επίπεδο. Τότε χρησιμοποιούμε το nonlocal:

Δείτε τη διαφορά με αυτό:

```
In [44]: a = 3
    def f():
        a = 4
        def g():
            global a # Αναφέρεται στην εξωτερική a
            print (a) # Τυπώνει 3
        g()
```

Τι γίνεται με τις παραμέτρους των συναρτήσεων; Αν αλλάξουμε μία παράμετρο μέσα στη συνάρτηση, θα αλλάξει και έξω; Η απάντηση είναι.. εξαρτάται! Αν η παράμετρο είναι int, float, string, bool, complex, None (ή αλλιώς primitive data types). Τότε δεν αλλάζει:

My name is:

3

Αν όμως είναι list, dictionary, set, class (θα τα μάθουμε αργότερα). Τότε αλλάζει!